

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Μαρτίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1542

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Έγκριση της υπ' αρ. 2/2023 αποφάσεως της Ολομέλειας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων που αφορά την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του ανωτέρω Δικαστηρίου.
- Έγκριση της υπ' αρ. 5/2023 αποφάσεως της Ολομέλειας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά που αφορά την τροποποίηση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του ανωτέρω Δικαστηρίου.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 49/2023

(1)

Έγκριση της υπ' αρ. 2/2023 αποφάσεως της Ολομέλειας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων που αφορά την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του ανωτέρω Δικαστηρίου.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Σήμερα, στις 15 Δεκεμβρίου 2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00, συνήλθε στο κατάστημα του Συμβουλίου της Επικρατείας και στην αίθουσα συνεδριάσεων της Ολομελείας αποτελούμενο από τα μέλη του: Ευαγγελία Νίκα, Πρόεδρο, Ιωάννη Γράβαρη, Μιχαήλ Πικραμένο, Κωνσταντίνο Κουσούλη, Μαρίνα Παπαδοπούλου, Ηλία Μάζο, Χρήστο Ντουχάνη, Αντιπροέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας και τους Συμβούλους Βασίλειο Αραβαντινό, Άννα Καλογεροπούλου, Βαρβάρα Ραφτοπούλου, Κωνσταντίνα Φιλοπούλου, Δημήτριο Μακρή, Ταξιάρχια Κόμβου, Παρασκευή Μπραϊμη, Σοφία Βιτάλη, Αναστασία-Μαρία Παπαδημητρίου, Βασιλική Κίντζιου, Ελένη Παπαδημητρίου, Δημήτριο Εμμανουηλίδη, Πα-

ναγιώτη Τσούκα, Κωνσταντίνα Κονιδιτσιώτου, Αγγελική Μίντζια, Ρωξάνη Γιαννουλάτου, Χριστίνα Σιταρά, Μαρίνα Τριπολιτσιώτη, Χρήστο Λιάκουρα, Νικόλαο Σκαρβέλη, Βασίλειο Ανδρουλάκη, Φραντζέσκα Γιαννακού, Κωνσταντία Λαζαράκη, Δημήτριο Βασιλειάδη, Αικατερίνη Ρωξάνα, Ειρήνη Σταυρουλάκη, Κασσιανή Μαρίνου, Μαρίνα-Αλεξάνδρα Τσακάλη, Ελένη Γεωργούτσου, Μαρία Αθανασοπούλου, Άννα Μπόνου, Γεωργία Ανδριοπούλου, Μαρία Σταματοπούλου, Βασιλική Μόσχου, Σουλτάνα Κωνσταντίνου, Χριστίνα Μπολόφη, Ιωάννη Μιχαλάκοπουλο, Ουρανία Νικολαράκου, Δημήτριο Βανδώρο, Χρήστο Παπανικολάου, Σταυρούλα Λαμπροπούλου και Οδυσσέα Σπαχή. Τα λοιπά μέλη, αν και προσκλήθηκαν, δεν εμφανίσθηκαν, γιατί είχαν κώλυμα. Παρέστη επίσης η Γραμματέας Ελένη Γκίκα, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης της Γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Θέμα της συζήτησης, σύμφωνα με την πρόσκληση της Προέδρου, ήταν η έγκριση της 2/2023 αποφάσεως της Ολομέλειας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων που αφορά την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του ανωτέρω Δικαστηρίου.

Η Ολομέλεια άκουσε την εισηγήτρια της υποθέσεως, Σύμβουλο Επικρατείας Ελένη Παπαδημητρίου.

Σκέφθηκε κατά τον νόμο:

1. Επειδή, με το 57379/26.10.2023 έγγραφο του Προϊσταμένου του Τμήματος Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, υπογεγραμμένο από τον Προϊστάμενο του Τμήματος με εντολή του Υπουργού Δικαιοσύνης (σχετ. το αναφερόμενο σ' αυτό υπ' αρ. ΓΠ2005/18.10.2023 έγγραφο του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων), διαβιβάσθηκε στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς έγκριση η 2/2023 απόφαση της Ολομελείας των Δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων σε συμβούλιο, με την οποία επιχειρείται τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του εν λόγω δικαστηρίου. Ήδη, κατόπιν της από 1.12.2023 πρόσκλησης της Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, η ανωτέρω απόφαση εισάγεται προς έγκριση.

2. Επειδή, με τον ν. 4938/2022 (Α' 109/6.6.2023) θεσπίσθηκε νέος Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ.) και με το άρθρο 130 αυτού καταργήθηκε, από 6.6.2022, ο προηγούμενος ομώνυμος Κώδικας (ν. 1756/1988, Α' 35). Στο άρθρο 19 του, ήδη ισχύοντος, νέου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., που φέρει τον τίτλο «Κανονισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας», ορίζεται ότι: «1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27, κάθε δικαστήριο [...] καταρτίζει κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας, ο οποίος συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, όταν επιβάλλεται από υπηρεσιακές ανάγκες. 2. Ο κανονισμός καταρτίζεται, συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται ως εξής: α. των δικαστηρίων [...] από τις ολομέλειες αυτών, [...]. 5. α) Ο κανονισμός ορίζει ιδίως: αα) τα τμήματα των δικαστηρίων [...], τον τρόπο συγκρότησής τους, το χρονικό διάστημα παραμονής των δικαστικών λειτουργιών σε κάθε τμήμα και την κατανομή των υποθέσεων σε αυτά, αβ) τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων ανά δικάσιμο, αγ) ζητήματα που αφορούν στη χρέωση των υποθέσεων ανά δικαστικό λειτουργό από τον πρόεδρο του οικείου τμήματος και αδ) οποιοδήποτε ζήτημα ανάγεται στην εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών των δικαστηρίων [...] και στην εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών τους. β) Οι ρυθμίσεις του κανονισμού ως προς τον τρόπο χρέωσης των υποθέσεων διασφαλίζουν την ποιοτική και αποδοτική άσκηση του δικαιοδοτικού έργου, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών κάθε δικαστηρίου [...] και της στελέχωσης αυτών. Στον κανονισμό προβλέπεται κατώτατος και ανώτατος αριθμός υποθέσεων που χρεώνονται ανά δικαστικό [...] λειτουργό. Ο αριθμός αυτός, σε περίπτωση ύπαρξης πλειόνων τμημάτων στο δικαστήριο [...], διαφοροποιείται με βάση τη σοβαρότητα και τη δυσχέρεια των υποθέσεων εκάστου τμήματος. Ο κανονισμός διασφαλίζει ότι κατά τη χρέωση των υποθέσεων λαμβάνεται μέριμνα, ώστε αυτή να είναι καταρχήν ίση κατ' αριθμό, σοβαρότητα και δυσχέρεια ως προς όλους τους υπηρετούντες στο τμήμα δικαστές [...], και δύναται να προβλέπει κατ' εξαίρεση μειωμένη χρέωση, όπου ο νόμος το επιβάλλει ή ενόψει της ανάθεσης σε δικαστικό [...] λειτουργό και άλλων καθυκόντων. Προς τον σκοπό της ισομερούς κατανομής υποθέσεων, με τον κανονισμό θεσπίζεται σύστημα με το οποίο κατατάσσονται οι υποθέσεις, ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, υποχρεωτικά και αποκλειστικά από το ένα (1) που αντιστοιχεί στην λιγότερο απαιτητική έως το πέντε (5) που αντιστοιχεί στην πιο απαιτητική. [...]. Προκειμένου να εισαχθεί για πρώτη φορά το σύστημα του προηγούμενου εδαφίου, οι κανονισμοί των δικαστηρίων τροποποιούνται αναλόγως πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους 2023-2024. [...]. 7. Οι κανονισμοί και οι τροποποιήσεις τους υποβάλλονται αμέσως στις οικείες ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, οι οποίες έχουν δικαίωμα συμπλήρωσης, τροποποίησης ή ακύρωσης αυτών, ως προς όλα τα σημεία και ειδικότερα ως προς τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων που προσδιορίζονται σε κάθε δικάσιμο. Οι κανονισμοί ισχύουν μόνο μετά την τελική έγκρισή τους από τις ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων και, αφού διαβιβαστούν στον

Υπουργό Δικαιοσύνης, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Στο δε άρθρο 104 του ως άνω νόμου ορίζεται ότι: «Οι ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, προκειμένου να διασφαλίσουν το ενιαίο μέτρο και την αποτελεσματικότητα της επιθεώρησης των δικαστηρίων και εισαγγελιών, των διευθυνόντων τους και των λοιπών δικαστικών λειτουργιών, καταρτίζουν με απόφασή τους ενιαίο πλαίσιο οδηγιών, πρακτικών και κατευθύνσεων τους προς το οικείο Συμβούλιο Επιθεώρησης και τους επιθεωρητές για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. [...]» και στο άρθρο 129 ότι: «[...] 8. Οι κανονισμοί των δικαστηρίων για την εφαρμογή του συστήματος της ισομερούς κατανομής των υποθέσεων της παρ. 5 του άρθρου 19, τροποποιούνται αναλόγως πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους 2023-2024. 9. [...]».

3. Επειδή, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, κατά τον έλεγχο Κανονισμού εσωτερικής υπηρεσίας διοικητικού δικαστηρίου, χωρίς να υποκαθίσταται, κατ' αρχήν, στην κρίση των δικαστών της Ολομελείας του οικείου δικαστηρίου, ελέγχει κατά πόσον συγκεκριμένες διατάξεις του Κανονισμού υπηρετούν τον σκοπό της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας του δικαστηρίου και υποδεικνύει, όπου χρειάζεται, την τροποποίησή τους ή την προσθήκη σχετικών ρυθμίσεων. Οι υποδείξεις αυτές δεν έχουν γνωμοδοτικό απλώς χαρακτήρα, αλλά είναι δεσμευτικές ως προς τη θέσπιση των ρυθμίσεων ή τροποποιήσεων, που αποτελούν το περιεχόμενό τους (αποφάσεις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 6/2023, 26, 10/2022, 10/2021, 21, 30/2020, 4, 6/2019, 20, 24/2018, 15/2017, 21, 36/2016 κ.ά.). Και ναι μεν, σε περίπτωση τροποποίησης υφιστάμενου ήδη Κανονισμού, ο σχετικός έλεγχος περιορίζεται, κατ' αρχήν, μόνο στις υποβαλλόμενες προς έγκριση τροποποιητικές ρυθμίσεις, δεν αποκλείεται, όμως, επί τη ευκαιρία έγκρισης αυτών και προς εξυπηρέτηση του ανωτέρω σκοπού να διατυπώνονται από την Ολομέλεια παρατηρήσεις και υποδείξεις και για τις λοιπές διατάξεις (αποφάσεις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 31, 29, 5/2016, 32/2015, 16/2014, 6/2013, 10/2012).

4. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, με την υποβληθείσα προς έγκριση 2/2023 απόφαση της Ολομελείας των Δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων, επιχειρείται η τροποποίηση και επικαιροποίηση του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του εν λόγω δικαστηρίου, ο οποίος καταρτίστηκε με την 2/1998 απόφαση της Ολομελείας του (Β' 1210/26.11.1998), τροποποιήθηκε δε, αρχικώς, με την 3/2004 απόφαση της Ολομελείας του (Β' 1189/3.8.2004) και, ακολούθως, με την 2/2011 απόφαση της Ολομελείας αυτού, όπως διαμορφώθηκε με την 1/2012 απόφαση της Ολομελείας του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας (Β' 1291/11.4.2012). Τέλος, τροποποιήσεις των διατάξεων του ανωτέρω Κανονισμού επιχειρήθηκαν με την 2/2014 απόφαση της Ολομελείας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων, επί των οποίων διατυπώθηκαν παρατηρήσεις με την 33/2016 απόφαση της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο και αναπέμφθηκε η ως άνω υποβληθείσα προς έγκριση απόφαση προς την Ολομέλεια των Δικαστών

του εν λόγω δικαστηρίου προκειμένου να προβεί στις απαιτούμενες τροποποιήσεις.

5. Επειδή, ειδικότερα, με την υποβληθείσα προς έγκριση απόφαση επιχειρείται, ενόψει των κατά τα ανωτέρω οριζόμενων στην παράγραφο 5 του άρθρου 19 του ν. 4398/2022, η προσθήκη άρθρου 4Α στον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων, που φέρει τον τίτλο «Κατάταξη και διαδικασία αξιολόγησης της σοβαρότητας και της δυσχέρειας των υποθέσεων», με το εξής περιεχόμενο: «1. Προς τον σκοπό της ισομερούς κατανομής υποθέσεων, θεσπίζεται σύστημα με το οποίο κατατάσσονται οι υποθέσεις, ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, υποχρεωτικά και αποκλειστικά από το ένα (1) που αντιστοιχεί στην λιγότερο απαιτητική έως το πέντε (5) που αντιστοιχεί στην πιο απαιτητική. Α) Στο ένα (1) κατατάσσονται: α) अपαράδεκτες λόγω έλλειψης νομιμοποίησης ή παραβόλου και άλλων τυπικών παραλείψεων, καθώς και προδήλως εκπρόθεσμες, β) υποθέσεις εν συμβουλίω, γ) αναστολές ουσίας και ακυρωτικές (εκτός από αναστολές ασύλου και άλλες που δεν περιορίζονται μόνο στην εξέταση της βλάβης), δ) υποθέσεις στις οποίες έχει εκλείψει το αντικείμενο και ε) παραπεμπτικές σε άλλο δικαστήριο (με πάγια νομολογία). Β) Στο δύο (2) κατατάσσονται: α) υποθέσεις για τις οποίες υπάρχει νομολογία ΣτΕ ή ΤΔΔ, β) αναστολές ασύλου ή άλλες που δεν περιορίζονται στην εξέταση της βλάβης, γ) καταργήσεις δίκης και δ) παραπεμπτικές σε άλλο δικαστήριο. Γ) Στο τρία (3) κατατάσσονται: α) υποθέσεις με έντονο πολιτικό-κοινωνικό ενδιαφέρον και β) υποθέσεις που πρέπει να διεκπεραιωθούν άμεσα είτε επειδή το ορίζει ο νόμος είτε λόγω της φύσης της υπόθεσης κατά την κρίση του Δικαστηρίου. Δ) Στο τέσσερα (4) κατατάσσονται: α) υποθέσεις χωρίς νομολογία ή υποθέσεις που καταλήγουν σε ανατροπή της υφιστάμενης νομολογίας, β) υποθέσεις με ιδιαίτερα περίπλοκο πραγματικό (ιδίως αγωγές-συμβάσεις), με μεγάλο αριθμό διαδικών και διαφορετικά-περίπλοκα αιτήματα και γ) ο συνδυασμός των περιπτώσεων του 3. Ε) Στο πέντε (5) κατατάσσονται: α) υποθέσεις χωρίς νομολογία που θέτουν ζητήματα συνταγματικότητας, δικαίου της ΕΣΔΑ, ενωσιακού δικαίου, β) προδικαστικά ερωτήματα και γ) συνδυασμός των περιπτώσεων του 4. 2. Α) Η υπόθεση αξιολογείται αρχικώς από τον πρόεδρο του τμήματος κατά τον ορισμό του εισηγητή στην τριμελή σύνθεση και τη χρέωση στη μονομελή σύνθεση. Ελέγχεται κάθε υπόθεση ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που εμφανίζει και εντάσσεται σε μία κατηγορία από τις παραπάνω. Σε περίπτωση που η υπόθεση πρόκειται, καταρχήν, να ενταχθεί σε κατώτερη κατηγορία, πλην εμφανίζει χαρακτηριστικά και ανώτερης κατηγορίας, εντάσσεται στην ανώτερη. Μέχρι την συζήτηση της υπόθεσης, ο δικαστής που έχει ορισθεί ή χρεωθεί μπορεί να προτείνει στον πρόεδρο την αλλαγή της αρχικής αξιολόγησης και εκείνος αποφασίζει εκ νέου. Β) Ακολουθεί επιβεβαίωση της ως άνω αξιολόγησης από τον δικαστή της μονομελούς σύνθεσης κατά την δημοσίευση της απόφασης. Σε περίπτωση που διαφωνεί με την αξιολόγηση του προέδρου, διατυπώνει τους λόγους της διαφωνίας και ο πρόεδρος του τμήματος αποφασίζει εκ

νέου. Γ) Ο πρόεδρος του τμήματος κατά την δημοσίευση της απόφασης της τριμελούς σύνθεσης, λαμβάνοντας υπόψη και σχετική σημείωση του εισηγητή ως προς τον βαθμό δυσκολίας της υπόθεσης κατά την παράδοση του σχεδίου, επιβεβαιώνει ή ανατρέπει την αρχική αξιολόγηση». Για την έγκριση, όμως, από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, κατά τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 19 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., των Κανονισμών Εσωτερικής Λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων και, προκειμένου να διασφαλιστεί η, με ενιαίο κατά το δυνατόν τρόπο, άσκηση από τις οικείες Ολομέλειες της αρμοδιότητάς τους για την καθιέρωση του ως άνω συστήματος της ισομερούς χρέωσης των υποθέσεων χάριν της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της Διοικητικής Δικαιοσύνης, καθώς και για τη διασφάλιση του ενιαίου μέτρου κρίσης κατά την επιθεώρηση των δικαστών, οι οικείες ρυθμίσεις των Κανονισμών ενδείκνυται να μην αποκλίνουν ουσιωδώς, αλλά, κατ' αρχήν, οφείλουν να στοιχούν προς τα κριτήρια κατάταξης, τα οποία περιελήφθησαν -με σκοπό, μεταξύ άλλων, και την υποβοήθηση του έργου των Ολομελειών των διοικητικών δικαστηρίων- στο Παράρτημα 1, του Ενιαίου Πλαισίου Κατευθύνσεων, Οδηγιών και Πρακτικών για την επιθεώρηση των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, το οποίο καταρτίστηκε με την 19/2023 απόφαση της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, βάσει της, κατά το άρθρο 104 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., αρμοδιότητάς της (αποφάσεις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 40/2023). Ενόψει των ανωτέρω, πρέπει: Ι) Στην παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 4Α του Κανονισμού, στην περ. Α' [κατηγορία με βαθμό σοβαρότητας και δυσχέρειας 1], υποπερίπτωση α', να απαλειφθεί η φράση «έλλειψης νομιμοποίησης ή». ΙΙ) Στην ίδια υποπερ. γ' της περ. Α' καθώς και στην περίπτωση Β' [κατηγορία 2], της ίδιας παραγράφου του ανωτέρω άρθρου, υποπερ. β', πρέπει να παραλειφθεί η αναφορά στις αναστολές ασύλου, δεδομένου ότι ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων δεν άγονται αντίστοιχες υποθέσεις (παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 3968/2002, Α' 274, όπως ισχύει). Επομένως, στην εντός παρενθέσεως φράση της ως άνω περ. Α' [κατηγορία 1] υποπερίπτωση γ' πρέπει να απαλειφθούν οι λέξεις «εκτός από αναστολές ασύλου», και να διαμορφωθεί ως εξής: «αναστολές ουσίας και ακυρωτικές (εκτός από αναστολές που δεν περιορίζονται μόνο στην εξέταση της βλάβης)» και στην περίπτωση Β' [κατηγορία 2], υποπερίπτωση β', πρέπει να απαλειφθούν οι λέξεις «ασύλου και άλλες», και να διαμορφωθεί ως εξής:

«Αναστολές που δεν περιορίζονται στην εξέταση της βλάβης». ΙΙΙ) Στην περίπτωση Γ [κατηγορία 3], υποπερίπτωση β' προσήκει η αντικατάσταση της λέξης «άμεσα», με τη λέξη «παραχρήμα». ΙV) Στην παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου, περίπτωση Β', υποπερίπτωση β', ενδείκνυται η προσθήκη της λέξης «εγγράφως» στη φράση «διατυπώνει τους λόγους της διαφωνίας» (αποφάσεις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 40/2023). Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να εγκριθεί εν μέρει η εισαγόμενη με την

υπ' αρ. 2/2023 απόφαση της Ολομελείας των Δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων τροποποίηση του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του δικαστηρίου αυτού, με τις ως άνω επιπλέον υποδεικνυόμενες τροποποιήσεις και να αναπεμφθεί προς τούτο, κατά το μέρος αυτό, ο υπό έγκριση Κανονισμός στην Ολομέλεια των Δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων σε συμβούλιο.

6. Επειδή, περαιτέρω, όπως προκύπτει από την υπ' αρ. 33/2016 απόφαση της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, με το 716/31.3.2015 έγγραφο της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, είχε διαβιβασθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας [υπό στοιχεία ΣΤΕ Γ520/14.6.2016] η υπ' αρ. 2/2014 απόφαση της Ολομελείας των Δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων. Με την απόφαση αυτή, ληφθείσα μετά το υπ' αρ. 3582/22.10.2014 έγγραφο της Γενικής Επιτροπής, με το οποίο, βάσει της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 14 και της παρ. 4 του άρθρου 17 του προηγούμενου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. (ν. 1756/1988, Α' 35), είχε ζητηθεί η σύγκληση της Ολομελείας των Δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων για την αντικατάσταση, τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του, ώστε να περιληφθούν σε αυτόν οι προτεινόμενες από τη Γενική Επιτροπή ρυθμίσεις, έγινε δεκτό ότι ο Κανονισμός του Δικαστηρίου, όπως ισχύει, «δεν χρήζει αντικατάστασης, τροποποίησης και συμπλήρωσης των διατάξεών του», ώστε να περιληφθούν οι ρυθμίσεις αυτές, με παράθεση επιχειρημάτων για τις κατ' ιδίαν προτάσεις της Γενικής Επιτροπής. Με την προαναφερόμενη 33/2016 απόφαση της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, έγινε δεκτό ότι η εν λόγω απόφαση της Ολομελείας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων (2/2014) πρέπει να αναπεμφθεί στο Δικαστήριο αυτό προκειμένου να επιληφθεί και να αποφανθεί επί των παρατηρήσεων και προτάσεων που διατυπώνονται στο ως άνω 3582/22.10.2014 έγγραφο της Γενικής Επιτροπής, με σκοπό την ένταξη αυτών στον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του, ώστε να ισχύουν ενιαία κριτήρια κατά τον καθορισμό, τη χρέωση και την εκδίκαση των υποθέσεων για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης και την ομαλή λειτουργία των διοικητικών δικαστηρίων. Όμως, παρά τις ρητές και σαφείς παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στην 33/2016 απόφαση της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο (για τον κατ' ελάχιστον προσδιορισμό υποθέσεων ανά δικαστή τον μήνα, τον προσδιορισμό υποθέσεων καθ' υπέρβαση του κατώτατου ορίου, τη χρέωση των Παρέδρων, ρυθμίσεις για περιπτώσεις αποχής δικηγόρων ή απεργίας υπαλλήλων, μη συμμετοχής δικαστή σε δικάσιμο και μακράς αναρρωτικής άδειας δικαστή, σύμφωνα με το ως άνω έγγραφο της Γενικής Επιτροπής, αλλά και πρόσθετες παρατηρήσεις για το είδος των υπολογιζόμενων στη χρέωση υποθέσεων κ.λπ.) και παρά την παρέλευση μακρού χρονικού διαστήματος από την έκδοση της εν λόγω απόφασης, ουδεμία ενέργεια έχει γίνει για την τροποποίηση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του

Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων. Ως εκ τούτου και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 3 της παρούσας απόφασης, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη και ότι οι ως άνω παρατηρήσεις αφορούν σε οργανωτικά ζητήματα και σε λειτουργικές ανάγκες του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων, κρίνει ότι πρέπει να αναπεμφθεί, και κατά το μέρος αυτό, ο υπό έγκριση Κανονισμός στην Ολομέλεια των δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων σε συμβούλιο, προκειμένου η εν λόγω Ολομέλεια να προβεί σε σύντομο χρόνο στις υποδειχθείσες τροποποιήσεις σε συμφωνία και προς τις ήδη ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις (βλ. επόμενη σκέψη) και να αποστείλει νέο Κανονισμό, ο οποίος θα περιλαμβάνει και τις εν λόγω τροποποιήσεις, στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

7. Επειδή, ενόψει της θέσεως σε ισχύ του νέου Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. και του νέου Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων [Κ.Δ.Υ. (ν. 4798/2021, Α' 68)], ενδείκνυται να επικαιροποιηθούν οι διατάξεις του Κανονισμού, όπου παρίσταται ανάγκη, [όπως, ενδεικτικά, με την αντικατάσταση των εκεί αναφερόμενων διατάξεων των καταργηθέντων ν. 1756/1988 (Α' 35) και 2812/2000 (Α' 67) από τις αντίστοιχες διατάξεις των ήδη ισχυόντων Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. και Κ.Δ.Υ., του όρου «τμήματα δικαστικών διακοπών» με τον όρο «Θερινά Τμήματα» (βλ. άρθρο 12 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ.)], (βλ. απόφαση της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας 26/2022).

8. Επειδή, ενόψει της επιχειρουμένης τροποποίησης του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων, ο οποίος, κατά τα ανωτέρω, είχε εγκριθεί, αρχικά με την 2/1998 απόφαση της Ολομελείας των Δικαστών του (Β' 1210/1997) και τροποποιήθηκε περαιτέρω, απαιτείται πλέον κωδικοποίηση των διατάξεών του, ώστε να υπάρχει ασφάλεια σχετικά με τις ισχύουσες διατάξεις του (βλ. αποφάσεις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 6/2019, 23/2018, 16/2017).

9. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να εγκριθεί εν μέρει η 2/2023 απόφαση της Ολομελείας των Δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων σε συμβούλιο και να αναπεμφθεί η εν λόγω απόφαση στο αυτό όργανο, προκειμένου να προβεί στις υποδεικνυόμενες τροποποιήσεις και στην κωδικοποίηση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του δικαστηρίου, ώστε, μετά την επανυποβολή του στο Συμβούλιο της Επικρατείας για έγκριση, να προωθηθεί αρμοδίως για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διά ταύτα:

Εγκρίνει εν μέρει την 2/2023 απόφαση της Ολομελείας των Δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων σε συμβούλιο και αναπέμπει, κατά τα λοιπά, την ανωτέρω απόφαση στο ίδιο όργανο, προκειμένου να προβεί στις απαιτούμενες τροποποιήσεις καθώς και στην επικαιροποίηση και κωδικοποίηση του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του εν λόγω δικαστηρίου, κατά το σκεπτικό.

Για την πιστοποίηση των ανωτέρω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό.

Η Πρόεδρος
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΝΙΚΑ

Αριθμ. 51/2023

(2)

Έγκριση της υπ' αρ. 5/2023 απόφασης της Ολομέλειας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά που αφορά την τροποποίηση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του ανωτέρω Δικαστηρίου.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΣΕ
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Σήμερα, την 15η Δεκεμβρίου 2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00, συνήλθε στο κατάστημα του Συμβουλίου της Επικρατείας και στην αίθουσα συνεδριάσεων της Ολομέλειας αποτελούμενο από τα μέλη του: Ευαγγελία Νίκα, Πρόεδρο, Ιωάννη Γράβαρη, Μιχαήλ Πικραμένο, Μαρίνα Παπαδοπούλου, Ηλία Μάζο, Χρήστο Ντουχάνη, Αντιπροέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας και τους Συμβούλους Άννα Καλογεροπούλου, Βαρβάρα Ραφτοπούλου, Κωνσταντίνα Φιλοπούλου, Δημήτριο Μακρή, Ταξιαρχία Κόμβου, Παρασκευή Μπραϊμη, Σοφία Βιτάλη, Αναστασία-Μαρία Παπαδημητρίου, Βασιλική Κίντζιου, Ελένη Παπαδημητρίου, Δημήτριο Εμμανουηλίδη, Παναγιώτη Τσουκά, Κωνσταντίνα Κονιδισιώτου, Αγγελική Μίντζια, Ρωξάνη Γιαννουλάτου, Χριστίνα Σιταρά, Μαρλένα Τριπολιτισιώτη, Χρήστο Λιάκουρα, Νικόλαο Σκαρβέλη, Βασίλειο Ανδρουλάκη, Φραντζέσκα Γιαννακού, Κωνσταντία Λαζαράκη, Αικατερίνη Ρωξάνα, Κασσιανή Μαρίνου, Μαρίνα-Αλεξάνδρα Τσακάλη, Ελένη Γεωργούτσου, Μαρία Αθανασοπούλου, Άννα Μπόνου, Γεωργία Ανδριοπούλου, Μαρία Σταματοπούλου, Βασιλική Μόσχου, Σουλτάνα Κωνσταντίνου, Χριστιάνα Μπολόφη, Ιωάννη Μιχαλακόπουλο, Ουρανία Νικολαράκου, Δημήτριο Βανδώρο, Χρήστο Παπανικολάου, Σταυρούλα Λαμπροπούλου και Οδυσσέα Σπαχή. Τα λοιπά μέλη, αν και προσκλήθηκαν, δεν εμφανίσθηκαν, γιατί είχαν κώλυμα. Παρέστη επίσης η Γραμματέας Ελένη Γκίκα, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης της Γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Θέμα της συζήτησης, σύμφωνα με την πρόσκληση της Προέδρου, ήταν η έγκριση της 5/2023 απόφασης της Ολομέλειας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά που αφορά την τροποποίηση των διατάξεων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του ανωτέρω Δικαστηρίου.

Η Ολομέλεια άκουσε την εισηγήτρια της υποθέσεως, Σύμβουλο Επικρατείας Φραντζέσκα Γιαννακού.

Σκέφθηκε κατά τον νόμο:

1. Επειδή, με το υπό στοιχεία ΓΠ 9072/4.7.2023 έγγραφο του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς διαβιβάσθηκε στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς έγκριση η 5/2023 απόφαση της Ολομέλειας των δικαστών του ανωτέρω διοικητικού πρωτοδικείου σε συμβούλιο, με την οποία επιχειρείται η τροποποίηση του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του εν λόγω δικαστηρίου, σε συνέχεια της 6/2023 εν μέρει αναπεμπτικής απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο. Ήδη, κατόπιν της από 1.12.2023 προσκλήσεως της Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, εισάγεται προς έγκριση η ως άνω 5/2023 απόφαση.

2. Επειδή, με τον ν. 4938/2022 (Α' 109) θεσπίσθηκε νέος Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δι-

καστικών Λειτουργιών (Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ.), με το δε άρθρο 130 αυτού καταργήθηκε ο προηγούμενος ομώνυμος Κώδικας (ν. 1756/1988, Α' 35) από 6.6.2022. Στο άρθρο 19 του ήδη ισχύοντος Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., το οποίο φέρει τον τίτλο «Κανονισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας», ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27, κάθε δικαστήριο [...] καταρτίζει κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας, ο οποίος συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, όταν επιβάλλεται από υπηρεσιακές ανάγκες. 2. Ο κανονισμός καταρτίζεται, συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται ως εξής: α. των δικαστηρίων [...] από τις ολομέλειες αυτών, β. [...]. 3. Μέχρις ότου εκδοθεί και τεθεί σε ισχύ ο κανονισμός, τα θέματα που αναφέρονται στην παρ. 5 ρυθμίζονται με πράξη του δικαστή [...] που διευθύνει το δικαστήριο [...]. 4. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, [...] ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και ο πρόεδρος του οικείου συμβουλίου επιθεώρησης έχουν δικαίωμα να ζητήσουν τη σύνταξη, συμπλήρωση, τροποποίηση ή αντικατάσταση κανονισμού δικαστηρίου [...] του οικείου δικαιοδοτικού κλάδου. 5. α) Ο κανονισμός ορίζει ιδίως: αα) τα τμήματα των δικαστηρίων [...], τον τρόπο συγκρότησής τους, το χρονικό διάστημα παραμονής των δικαστικών λειτουργών σε κάθε τμήμα και την κατανομή των υποθέσεων σε αυτά, αβ) τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων ανά δικάσιμο, αγ) ζητήματα που αφορούν στη χρέωση των υποθέσεων ανά δικαστικό λειτουργό από τον πρόεδρο του οικείου τμήματος και αδ) οποιοδήποτε ζήτημα ανάγεται στην εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών των δικαστηρίων [...] και στην εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών τους. β) Οι ρυθμίσεις του κανονισμού ως προς τον τρόπο χρέωσης των υποθέσεων διασφαλίζουν την ποιοτική και αποδοτική άσκηση του δικαιοδοτικού έργου, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών κάθε δικαστηρίου [...] και της στελέχωσης αυτών. [...] Ο κανονισμός διασφαλίζει ότι κατά τη χρέωση των υποθέσεων λαμβάνεται μέριμνα, ώστε αυτή να είναι καταρχήν ίση κατ' αριθμό, σοβαρότητα και δυσχέρεια ως προς όλους τους υπηρετούντες στο τμήμα δικαστές [...], και δύναται να προβλέπει κατ' εξαίρεση μειωμένη χρέωση, όπου ο νόμος το επιβάλλει ή ενόψει της ανάθεσης σε δικαστικό [...] λειτουργό και άλλων καθυκόντων. Προς τον σκοπό της ισομερούς κατανομής υποθέσεων, με τον κανονισμό θεσπίζεται σύστημα με το οποίο κατατάσσονται οι υποθέσεις, ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, υποχρεωτικά και αποκλειστικά από το ένα (1) που αντιστοιχεί στην λιγότερο απαιτητική έως το πέντε (5) που αντιστοιχεί στην πιο απαιτητική. [...] Προκειμένου να εισαχθεί για πρώτη φορά το σύστημα του προηγούμενου εδαφίου, οι κανονισμοί των δικαστηρίων τροποποιούνται αναλόγως πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους 2023-2024. 6. [...] 7. Οι κανονισμοί και οι τροποποιήσεις τους υποβάλλονται αμέσως στις οικείες ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, οι οποίες έχουν δικαίωμα συμπλήρωσης, τροποποίησης ή ακύρωσης αυτών, ως προς όλα τα σημεία και ειδικότερα ως προς τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων που προσδιορίζονται σε κάθε δικάσιμο. Οι κανονισμοί ισχύουν μόνο μετά την

τελική έγκρισή τους από τις ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων και, αφού διαβιβαστούν στον Υπουργό Δικαιοσύνης, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Τέλος, στο άρθρο 129, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις», ορίζεται στην παράγραφο 8 ότι «Οι κανονισμοί των δικαστηρίων για την εφαρμογή του συστήματος της ισομερούς κατανομής των υποθέσεων της παρ. 5 του άρθρου 19, τροποποιούνται αναλόγως πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους 2023-2024».

3. Επειδή, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, κατά τον έλεγχο κανονισμού εσωτερικής υπηρεσίας διοικητικού δικαστηρίου, χωρίς να υποκαθίσταται, καταρχήν, στην κρίση των δικαστών της ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου, ελέγχει κατά πόσον οι συγκεκριμένες διατάξεις υπηρετούν τον σκοπό της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας του και υποδεικνύει, όπου χρειάζεται, την τροποποίησή τους. Οι υποδείξεις αυτές δεν έχουν γνωμοδοτικό απλώς χαρακτήρα, αλλά είναι δεσμευτικές ως προς τη θέσπιση των ρυθμίσεων ή τροποποιήσεων που αποτελούν το περιεχόμενό τους (αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 42/2023, 26, 10/2022, 10/2021, 23/2020, 6, 4/2019, 24, 20/2018, 15/2017, 36/2016 κ.ά.). Και ναι μεν, σε περίπτωση τροποποίησης υφισταμένου ήδη κανονισμού εσωτερικής υπηρεσίας, ο σχετικός έλεγχος περιορίζεται, καταρχήν, μόνο στις υποβαλλόμενες προς έγκριση τροποποιητικές ρυθμίσεις, δεν αποκλείεται όμως, επί τη ευκαιρία της διαδικασίας εγκρίσεως αυτών και προς εξυπηρέτηση του προαναφερθέντος σκοπού, να διατυπώνονται από την Ολομέλεια παρατηρήσεις και υποδείξεις για τις λοιπές διατάξεις (βλ. αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 42/2023, 31, 28, 5/2016, 16/2014, 6/2013, 10/2012).

4. Επειδή, μετά την υποβολή προς έγκριση της 5/2023 αποφάσεως της Ολομέλειας των δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς, εχώρησε μεταστέγαση του εν λόγω δικαστηρίου σε νέο κτίριο. Συγκεκριμένα, κατόπιν της υπογραφής, στις 13.10.2023, των σχετικών πρωτοκόλλων παραδόσεως παραλαβής, δημοσιεύθηκε η υπ' αρ. 60113 οικ./13.11.2023 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (Β' 6481), με το ακόλουθο περιεχόμενο: «1. Ορίζουμε, από 17.11.2023 και εφεξής, ως κατάστημα του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά το μισθωμένο ακίνητο επί της οδού Πύλης αρ. 17-19 του Δήμου Πειραιά [...]. Από 23.11.2023, η συζήτηση των υποθέσεων του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά θα διεξάγεται στην ευρισκόμενη στον πρώτο (1ο) όροφο του ως άνω κτιρίου, αίθουσα συνεδριάσεων. 3. Ορίζουμε, από 17.11.2023 και εφεξής, ως χώρο στέγασης του αρχείου του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά το μισθωμένο ακίνητο επί της οδού Γρηγορίου Λαμπράκη αρ. 23 του Δήμου Πειραιά [...].». Ακολούθως, με την υπ' αρ. 60114 οικ./17.11.2023 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (Β' 6605) ρυθμίσθηκαν τα δικονομικά ζητήματα που προέκυψαν από τον κατά τα ανωτέρω ορισμό νέου δικαστικού καταστήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς. Σύμφωνα δε με το από 13.12.2023 έγγραφο του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης

του εν λόγω δικαστηρίου, που εστάλη στο Συμβούλιο της Επικρατείας με τηλεομοιοτυπία, η μεταστέγαση του εν λόγω δικαστηρίου έχει ολοκληρωθεί. Κατόπιν των ανωτέρω, το άρθρο 1 του υποβληθέντος προς έγκριση Κανονισμού με τίτλο «Αίθουσες συνεδριάσεων», στο οποίο μνημονεύεται το προηγούμενο κατάστημα του εν λόγω διοικητικού πρωτοδικείου, πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα, ως εξής: «1. Το Δικαστήριο συνεδριάζει στην αίθουσα συνεδριάσεων του πρώτου ορόφου του Καταστήματος που βρίσκεται στον Πειραιά στην οδό Πύλης αρ. 17-19. 2. Το αρχείο του Δικαστηρίου στεγάζεται στον Πειραιά, στην οδό Γρηγορίου Λαμπράκη αρ. 23».

5. Επειδή, στην παρ. 2 του άρθρου 2 του υποβληθέντος προς έγκριση Κανονισμού προβλέπονται τα εξής: «Σε περίπτωση που υφίστανται σοβαροί υπηρεσιακοί λόγοι, είναι δυνατόν τα Τμήματα που λειτουργούν είτε να διαιρούνται σε δύο (2) υποτμήματα και να τοποθετείται σε αυτά και δεύτερος Πρόεδρος είτε να συγχωνεύονται με απόφαση του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Δικαστηρίου, κατ' άρθρο 19 παρ. 5 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022 [...]), τροποποιούμενης αναλόγως και της ονομασίας τους». Σύμφωνα, όμως, με τις διατάξεις των παρ. 5 και 7 του άρθρου 19 του ν. 4938/2022, ο ορισμός των τμημάτων εκάστου δικαστηρίου, ο τρόπος συγκροτήσεώς τους και η κατανομή των υποθέσεων σε αυτά αποτελεί αντικείμενο του κανονισμού που καταρτίζεται από την ολομέλεια των δικαστών του δικαστηρίου, όπως αυτός διαμορφώνεται μετά την τελική έγκρισή του από την ολομέλεια του οικείου ανωτάτου δικαστηρίου, ενώ δεν παρέχεται εξουσιοδότηση στο τριμελές συμβούλιο να αποφασίσει επί των ως άνω θεμάτων. Η δε παρασχεθείσα από τη διάταξη της περ. αδ της παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 4938/2022 εξουσιοδότηση αφορά σε «οποιοδήποτε άλλο θέμα, το οποίο δεν υπάγεται ρητά από τον νόμο ή τον κανονισμό στην αρμοδιότητα του προέδρου του συμβουλίου ή της ολομέλειας», όχι όμως και σε θέματα τα οποία, κατά τις ρητές διατάξεις του ν. 4938/2022, υπάγονται στην αρμοδιότητα της ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου και στην έγκριση της σχετικής αποφάσεως από την ολομέλεια του οικείου ανωτάτου δικαστηρίου, όπως το προκείμενο. Ενόψει των ανωτέρω, η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 2 του υπό έγκριση Κανονισμού πρέπει να διαγραφεί.

6. Επειδή, κατά την προπαρατεθείσα διάταξη της περ. β της παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4938/2022, οι κανονισμοί των δικαστηρίων πρέπει πλέον υποχρεωτικώς να προβλέπουν σύστημα χρεώσεως των υποθέσεων βάσει της κατατάξεώς τους ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους (βλ. απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 41/2023). Προς τον σκοπό αυτό, με το υπ' αρ. 2056/12.6.2023 έγγραφο του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων απεστάλη σε όλα τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια το Παράρτημα 1 («Αξιολόγηση υποθέσεων ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους») του καταρτισθέντος κατά το άρθρο 104 του ν. 4938/2022 Ενιαίου Πλαισίου Κατευθύνσεων, Οδηγιών

και Πρακτικών για την επιθεώρηση των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, των διευθυνόντων τους και των λοιπών δικαστών, το οποίο εγκρίθηκε τελικώς με την υπ' αρ. 19/2023 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο. Παρά ταύτα, στις προτεινόμενες διατάξεις του υπό έγκριση Κανονισμού δεν έχει περιληφθεί ρύθμιση για την κατάταξη και αξιολόγηση των υποθέσεων ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχερεία τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προπαρατεθείσα διάταξη. Με τα δεδομένα αυτά, η υπό έγκριση απόφαση της Ολομέλειας των δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς πρέπει να αναπεμφθεί στο ίδιο όργανο, προκειμένου να συμπληρωθούν οι προτεινόμενες διατάξεις του Κανονισμού με τη θέσπιση σχετικής ρυθμίσεως (βλ. απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 41/2023).

7. Επειδή, πρέπει να απαλειφθεί η περιλαμβανόμενη στην παρ. 3 του άρθρου 10 του υποβαλλόμενου προς έγκριση Κανονισμού ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία «οι αποφάσεις της Ολομέλειας υπογράφονται από όλα τα παριστάμενα μέλη της και τον Γραμματέα, εφόσον κατά τον χρόνο της υπογραφής εξακολουθούν να υπηρετούν στο Δικαστήριο. Οι αποφάσεις ισχύουν, ακόμη και αν δεν έχουν υπογραφεί από ορισμένα μέλη λόγω δικαιολογημένου κωλύματός τους, για το οποίο πρέπει να γίνεται σχετική μνεία». Και τούτο, διότι τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται πλήρως από τη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 15 του ν. 4938/2022, στην οποία ορίζεται ότι: «οι δικονομικές διατάξεις, που ρυθμίζουν τα σχετικά με [...] την κατάρτιση των αποφάσεων των δικαστηρίων, εφαρμόζονται αναλόγως και [...] στις ολομέλειες των δικαστηρίων, όταν κρίνουν θέματα διοικητικής φύσης». Οι εν λόγω δικονομικές διατάξεις είναι, σε σχέση με την εκδίκαση των ουσιαστικών διαφορών, το άρθρο 191 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), στο οποίο προβλέπεται ότι «το πρωτότυπο της απόφασης υπογράφεται από τον πρόεδρο, τον εισηγητή και τον γραμματέα της έδρας, και, στις μονομελείς συνθέσεις, από τον δικαστή και τον γραμματέα. Αν η δημοσίευση της απόφασης γίνει με άλλη σύνθεση του δικαστηρίου, υπογράφεται και από τον πρόεδρο ή τον δικαστή, κατά περίπτωση, και τον γραμματέα της σύνθεσης αυτής», σε σχέση δε με την εκδίκαση των ακυρωτικών διαφορών, το άρθρο 306 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), στο οποίο προβλέπεται ότι «1. Όποιος είχε διευθύνει τη συζήτηση και ο γραμματέας υπογράφουν το πρωτότυπο της απόφασης. 2. Αν όποιος είχε διευθύνει τη συζήτηση πέθανε ή έπαψε να είναι τοποθετημένος στο δικαστήριο ή βρίσκεται σε άδεια, υπογράφει στη θέση του ο αρχαιότερος κατά τον διορισμό από τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση. Αν όλοι τους κωλύονται, υπογράφει ο προϊστάμενος του δικαστηρίου και, αν ούτε αυτός υπάρχει, υπογράφει μόνο ο γραμματέας. 3. Τα κωλύματα της παραγράφου 2 αναφέρονται στο πρωτότυπο της απόφασης», το οποίο εφαρμόζεται αναλόγως δυνάμει των εν συνδυασμό διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 702/1977 (Α' 268) και του άρθρου 40 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), (βλ. αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 41, 39, 35, 28/2023).

8. Επειδή, το άρθρο 12 του υπό έγκριση Κανονισμού, κατά το οποίο η Ολομέλεια των δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς γνωμοδοτεί για τα θερινά τμήματα, για τους δικαστές που υπηρετούν σε αυτά και για το είδος των εκδικαζομένων υποθέσεων, πρέπει να αναδιατυπωθεί, ενόψει του ότι στη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 4938/2022, στην οποία παραπέμπει η παρ. 2 του άρθρου 36 του ίδιου νόμου, δεν προβλέπεται πλέον υποχρέωση υποβολής στον Υπουργό Δικαιοσύνης της, σχετικής με την κατάρτιση των θερινών τμημάτων, αποφάσεως της ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου (όπως προεβλέπετο στην παρ. 3 του άρθρου 27 του καταργηθέντος ν. 1756/1988), (βλ. αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο 41, 39, 31/2023).

9. Επειδή, με την υπ' αρ. 6/2023 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, ενόψει και των παρατηρήσεων που είχαν διατυπωθεί στις υπ' αρ. 23/2020, 10/2022 και 26/2022 (προηγούμενες) αποφάσεις, αναπέμφθηκε ο Κανονισμός του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς στην Ολομέλεια των δικαστών του εν λόγω δικαστηρίου σε συμβούλιο, προκειμένου να προβεί στον περιορισμό των Τμημάτων της Γραμματείας σε δεκατρία και στον καθορισμό των αρμοδιοτήτων τους. Ενόψει των ανωτέρω, η Ολομέλεια των δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς, με το άρθρο 13 του υπό έγκριση Κανονισμού, όρισε ότι η Διεύθυνση των υπηρεσιών της Γραμματείας του εν λόγω δικαστηρίου διαρθρώνεται σε δεκατρία Τμήματα Γραμματείας και, συγκεκριμένα, στο Τμήμα Διοίκησης και Προσωπικού, στο Τμήμα Κατάθεσης και Προσδιορισμού φορολογικών - τελωνειακών υποθέσεων, υποθέσεων των ν. 702/1977 και 1406/1983 και ακυρωτικών υποθέσεων, στο Τμήμα Κατάθεσης και Προσδιορισμού υποθέσεων διοικητικής εκτέλεσης και λοιπών υποθέσεων - Κατάθεσης Ενδίκων Μέσων, στο Τμήμα Πληροφορικής, Εφαρμογής του ΟΣ-ΔΔΥ-ΔΔ και Διαχείρισης του Αρχείου, στο Τμήμα Οικονομικού, καθώς και σε οκτώ Τμήματα Γραμματείας Έδρας. Προβλέφθηκε, επίσης, ένα Γραφείο Επιμελητών, το οποίο υπάγεται στον Προϊστάμενο της Διευθύνσεως των Υπηρεσιών της Γραμματείας. Με τα δεδομένα αυτά, οι διατάξεις του άρθρου 13 του υπό έγκριση Κανονισμού, καθ' ο μέρος καθορίζουν τις οργανικές μονάδες της Γραμματείας του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς εναρμονίζονται προς τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν με την 6/2023 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, περί διατηρήσεως στο εν λόγω δικαστήριο δεκατριών Τμημάτων Γραμματείας: καθ' ο δε μέρος ορίζουν τις αρμοδιότητες εκάστης μονάδας, δεν προκαλούν παρατηρήσεις. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το άρθρο 13 του υπό έγκριση Κανονισμού προτείνεται νομίμως και πρέπει να εγκριθεί.

10. Επειδή, με την περ. αη της παρ. 1 του άρθρου 21 του νέου Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) προβλέφθηκε ένας νέος κλάδος δικαστικών υπαλλήλων, ο Κλάδος ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου, ενώ με την περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 23 του ίδιου Κώδικα συστάθηκαν, στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιώς, πέντε οργανικές θέσεις

του νέου αυτού κλάδου. Περαιτέρω, με το άρθρο 41 του ίδιου Κώδικα ορίστηκε ότι οι εν λόγω υπάλληλοι «υπάγονται σε αυτοτελή διεύθυνση, εάν υπηρετούν σε ανώτατο δικαστήριο και, σε διαφορετική περίπτωση, σε αυτοτελές τμήμα, μη υπαγόμενο σε γενική διεύθυνση, διεύθυνση, τμήμα ή άλλη οργανική μονάδα δικαστηρίου [...]» (παρ. 1), καθώς και ότι «προϊστάμενοι των δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου είναι ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή [...]» (παρ. 2), παράλληλα δε ορίστηκε ότι η οικεία διοικητική ολομέλεια δύναται, μετά την πάροδο τριών ετών από την ανάληψη υπηρεσίας των πρώτων δοκίμων υπαλλήλων του κλάδου, να ορίσει ότι εφεξής σε θέση προϊσταμένου του οικείου τμήματος τοποθετείται υπάλληλος με βαθμό τουλάχιστον Δικαστικού Ερευνητή Γ' (παρ. 3). Ενόψει όλων των ανωτέρω και λαμβανομένου υπόψη ότι έχει ήδη ολοκληρωθεί ο προκηρυχθείς διαγωνισμός για την κάλυψη των προβλεπομένων οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων του νεοσύστατου κλάδου, πρέπει στο άρθρο 13 του υποβαλλομένου προς έγκριση Κανονισμού να προστεθεί διάταξη για τη σύσταση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιώς αυτοτελούς Τμήματος Δικαστικών Υπαλλήλων Κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 41 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων.

11. Επειδή, η παρ. 2 του άρθρου 14 του υποβαλλομένου προς έγκριση Κανονισμού, καθ' ο μέρος μνημονεύει τις διατάξεις του άρθρου 4 του π.δ. 40/2013, πρέπει να επικαιροποιηθεί και να διορθωθεί, δεδομένου ότι το τελευταίο αυτό άρθρο έχει ήδη τροποποιηθεί με το άρθρο 28 του ν. 5028/2023 (Α' 54).

12. Επειδή, με την υπ' αρ. 23/2020 απόφαση, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο, επιληφθείσα διατάξεως του Κανονισμού του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς η οποία όριζε ότι «η συναλλαγή με το κοινό για την κατάθεση και παραλαβή δικογράφων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη εργασία πραγματοποιείται από τις 08.30 έως τις 14.00», έκανε δεκτό ότι «νομίμως περιορίζεται, με την προμνημονευθείσα διάταξη, το ωράριο συναλλαγής με το κοινό», διατύπωσε δε την παρατήρηση ότι «θα ήταν, πάντως, ενδεδειγμένο [...], ενόψει και της ανάγκης επαρκούς ενημερώσεως των ενδιαφερομένων για την εισαγόμενη ρύθμιση, να προστεθεί στον Κανονισμό μεταβατική διάταξη, η οποία να

ορίζει ότι η ως άνω διάταξη θα ισχύσει ένα μήνα μετά τη δημοσίευση του παρόντος Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Ήδη, με την παράγραφο 10 του άρθρου 14 του υπό έγκριση Κανονισμού επαναλαμβάνεται η ως άνω διάταξη σχετικά με το ωράριο συναλλαγής με το κοινό, ενώ στο τελευταίο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου προβλέπεται ότι «ως έναρξη ισχύος της παραγράφου αυτής, ορίζεται ένας (1) μήνας μετά τη δημοσίευση της έγκρισης της απόφασης της Ολομέλειας του Δικαστηρίου περί των τροποποιήσεων του παρόντος Κανονισμού σε εκτέλεση του 23/2020 πρακτικού από το Συμβούλιο της Επικρατείας, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Δεδομένου, όμως, ότι η 23/2020 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σε συμβούλιο δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 1432/9.4.2021, έκτοτε δε ισχύει στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιώς το ως άνω ωράριο, πρέπει να διαγραφεί το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 14 του υπό έγκριση Κανονισμού, διότι δύναται να δημιουργήσει σύγχυση ως προς το ισχύον ωράριο συναλλαγής με το κοινό στο εν λόγω δικαστήριο.

13. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να εγκριθεί εν μέρει η 5/2023 απόφαση της Ολομέλειας των δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς σε συμβούλιο και να αναπεμφθεί ο υποβληθείς Κανονισμός εσωτερικής υπηρεσίας του εν λόγω δικαστηρίου, κατά το μη εγκριθέν μέρος του, στο αυτό όργανο, προκειμένου να υιοθετηθούν οι υποδεικνυόμενες παρατηρήσεις. Περαιτέρω, κατόπιν των διαδοχικών τροποποιήσεων του εν λόγω Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, απαιτείται, κατά την επανυποβολή του στο Συμβούλιο της Επικρατείας, να αποσταλεί το πλήρες κωδικοποιημένο κείμενο του Κανονισμού, προκειμένου, μετά την έγκρισή του, να προωθηθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το πλήρες κείμενο αυτού, διά ταύτα:

Εγκρίνει εν μέρει την 5/2023 απόφαση της Ολομέλειας των δικαστών του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιώς σε συμβούλιο και αναπέμπει αυτήν κατά τα λοιπά στο ίδιο όργανο, προκειμένου να προβεί στις απαιτούμενες τροποποιήσεις, κατά το σκεπτικό.

Για την πιστοποίηση των ανωτέρω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό.

Η Πρόεδρος
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΝΙΚΑ